

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

**Θέμα: Ο περί Προστασίας του Καταναλωτή (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2026:
Νέες απαιτήσεις για τις επιχειρήσεις**

Πληροφορείστε ότι δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας **ο περί Προστασίας του Καταναλωτή (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2026**, με τον οποίο εναρμονίζεται η εθνική νομοθεσία με την Οδηγία (ΕΕ) 2024/825, σχετικά με την ενδυνάμωση των καταναλωτών για την πράσινη μετάβαση, μέσω καλύτερης προστασίας από αθέμιτες εμπορικές πρακτικές και πληρέστερης ενημέρωσης τους. Παράλληλα, ο εν λόγω Νόμος διασφαλίζει την εφαρμογή του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2025/1960, αναφορικά με τον σχεδιασμό και το περιεχόμενο της εναρμονισμένης ανακοίνωσης για τη νόμιμη εγγύηση συμμόρφωσης και του εναρμονισμένου σήματος για την εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα.

Ιδιαίτερη σημασία για τις επιχειρήσεις έχουν οι νέες πρόνοιες που αφορούν τους περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς, με στόχο την αντιμετώπιση παραπλανητικών περιβαλλοντικών πρακτικών, την ενίσχυση της διαφάνειας στην αγορά και την προώθηση πιο βιώσιμων επιλογών κατανάλωσης.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΟΕΒ **συστήνει στις επηρεαζόμενες επιχειρήσεις να εξετάσουν έγκαιρα κατά πόσο οι νέες απαιτήσεις επηρεάζουν τις δραστηριότητες τους** και, ιδιαίτερα, να επανεξετάσουν περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς ή συναφείς αναφορές που χρησιμοποιούνται σε ιστοσελίδες, διαφημιστικό και προωθητικό υλικό, εμπορικές επικοινωνίες και συσκευασίες προϊόντων. Όπου απαιτείται, θα πρέπει να ληφθούν τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα, με στόχο τη συμμόρφωση με τις νέες απαιτήσεις **έως τις 27 Σεπτεμβρίου 2026**.

Για τη διευκόλυνση των επιχειρήσεων, η Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, έχει ετοιμάσει σχετικό **Οδηγό Εφαρμογής της Νομοθεσίας**, ο οποίος περιλαμβάνει χρήσιμο υποστηρικτικό υλικό, ερωτήσεις και απαντήσεις (Q&A), κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και καθοδήγηση για τη διαχείριση υφιστάμενων αποθεμάτων. Η ΟΕΒ συστήνει στις επηρεαζόμενες επιχειρήσεις να μελετήσουν τον Οδηγό σε συνδυασμό με τις ισχύουσες διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας.

Για σκοπούς πληρέστερης ενημέρωσης και διευκόλυνσης των επιχειρήσεων, μαζί με την παρούσα εγκύκλιο σας προωθούνται ο σχετικός Τροποποιητικός Νόμος και ο Οδηγός Εφαρμογής της Νομοθεσίας.

SP260926EGK

Γραφεία Λευκωσίας (Κεντρικά):

Οδός Ομοσπονδίας Εργοδοτών
& Βιομηχάνων Κύπρου 4
2000 Στρόβολος
Τ.Θ. 21657, 1511 Λευκωσία
Τηλ: +357 22 643000
Φαξ: +357 22 669459
Email: info@oeb.org.cy
www.oeb.org.cy

Γραφεία Λεμεσού/Πάφου:

Τ.Θ. 51855
3509 Λεμεσός
Τηλ.: + 357 25 313305
Email: infolimassol@oeb.org.cy
www.oeb.org.cy

Μέλος:

**ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΡΩΤΟ
ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ - ΜΕΡΟΣ Ι**

Αριθμός 5093	Παρασκευή, 17 Ιουλίου 2026	961
--------------	----------------------------	-----

Ε.Ε. Παρ. Ι(Ι)
Αρ. 5093, 17.7.2026

Ν. 122(Ι)/2026

Ο περί Προστασίας του Καταναλωτή (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2026 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 122(Ι) του 2026

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ 2021 ΕΩΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 2026

Προοίμιο. Για σκοπούς-

- Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L, 6.3.2024.
- (α) εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2024/825 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Φεβρουαρίου 2024 για την τροποποίηση των οδηγιών 2005/29/ΕΚ και 2011/83/ΕΕ όσον αφορά την ενδυνάμωση των καταναλωτών για την πράσινη μετάβαση μέσω καλύτερης προστασίας από αθέμιτες πρακτικές και μέσω καλύτερης ενημέρωσης», και
- Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L, 2.10.2025.
- (β) αποτελεσματικής εφαρμογής των διατάξεων της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2025/1960 της Επιτροπής της 25ης Σεπτεμβρίου 2025 για τον σχεδιασμό και το περιεχόμενο της εναρμονισμένης ανακοίνωσης σχετικά με τη νόμιμη εγγύηση συμμόρφωσης και το εναρμονισμένο σήμα για την εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα»,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός τίτλος.

112(Ι) του 2021
46(Ι) του 2022
166(Ι) του 2022
30(Ι) του 2026
75(Ι) του 2026.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας του Καταναλωτή (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2026 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί Προστασίας του Καταναλωτή Νόμους του 2021 έως (Αρ. 2) του 2026 (που στο εξής θα αναφέρονται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Προστασίας του Καταναλωτή Νόμοι του 2021 έως (Αρ. 3) του 2026.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου.

2. Το άρθρο 4 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη, στην κατάλληλη αλφαβητική σειρά, των ακόλουθων νέων όρων και των ορισμών τους:

154(Ι) του 2021
101(Ι) του 2023.

«“αγαθά” έχουν την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 2 του περί Ορισμένων Πτυχών που αφορούν τις Συμβάσεις για τις Πωλήσεις Αγαθών Νόμου·

Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L 27, 30.1.2010.
184(Ι) του 2011.

“αναγνωρισμένες εξαιρετικές περιβαλλοντικές επιδόσεις” σημαίνει τις περιβαλλοντικές επιδόσεις που συνάδουν με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 66/2010 και του περί Απονομής του Οικολογικού Σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Νόμου ή με εθνικά ή περιφερειακά συστήματα οικολογικής σήμανσης τύπου I EN ISO 14024 που έχουν αναγνωριστεί επίσημα από την Δημοκρατία ή με κορυφαίες περιβαλλοντικές επιδόσεις σύμφωνα με άλλο ισχύον δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

“αναλώσιμο” σημαίνει κάθε συστατικό μέρος ενός αγαθού που χρησιμοποιείται επανειλημμένα και το οποίο πρέπει να αντικατασταθεί ή να αναπληρωθεί για να λειτουργήσει το αγαθό όπως προβλέπεται·

“ανθεκτικότητα” έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 2 του περί Ορισμένων Πτυχών που αφορούν τις Συμβάσεις για τις Πωλήσεις Αγαθών Νόμου·

“γενικός περιβαλλοντικός ισχυρισμός” σημαίνει περιβαλλοντικό ισχυρισμό, που διατυπώνεται εγγράφως ή προφορικά, μεταξύ άλλων, μέσω οπτικο-ακουστικών μέσων, που δεν περιλαμβάνεται σε σήμα βιωσιμότητας και του οποίου οι προδιαγραφές του δεν παρέχονται με σαφείς και κατανοητούς όρους στο ίδιο μέσο·

Επίσημη Εφημερίδα

“Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2025/1960” σημαίνει την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2025/1960 της

της Ε.Ε.: L,
2.10.2025.

Επιτροπής της 25ης Σεπτεμβρίου 2025 για τον σχεδιασμό και το περιεχόμενο της εναρμονισμένης ανακοίνωσης σχετικά με τη νόμιμη εγγύηση συμμόρφωσης και το εναρμονισμένο σήμα για την εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα·

155(l) του 2021.

“ενημέρωση λογισμικού” σημαίνει την ενημέρωση η οποία είναι απαραίτητη για την τήρηση της συμμόρφωσης των αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, ψηφιακό περιεχόμενο και ψηφιακές υπηρεσίες σύμφωνα με τον περί Ορισμένων Πτυχών που αφορούν τις Συμβάσεις για τις Πωλήσεις Αγαθών Νόμο και τον περί Ορισμένων Πτυχών που αφορούν τις Συμβάσεις για την Προμήθεια Ψηφιακού Περιεχομένου και Ψηφιακών Υπηρεσιών Νόμο, συμπεριλαμβανομένης της ενημέρωσης ασφαλείας, ή ενημέρωση λειτουργικότητας·

“Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 66/2010” σημαίνει την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 66/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2009 σχετικά με το οικολογικό σήμα της ΕΕ (EU Ecolabel)»·

“λειτουργικότητα” έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 2 του περί Ορισμένων Πτυχών που αφορούν τις Συμβάσεις για τις Πωλήσεις Αγαθών Νόμου·

“περιβαλλοντικός ισχυρισμός” σημαίνει μήνυμα ή απεικόνιση, η οποία δεν είναι υποχρεωτική βάσει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου, σε οποιαδήποτε μορφή, συμπεριλαμβανομένων κειμένων, εικόνων, γραφικών ή συμβολικών αναπαραστάσεων, όπως ετικετών, εμπορικών ονομασιών, επωνυμιών εταιρειών ή ονομασιών προϊόντων, στο πλαίσιο εμπορικής ανακοίνωσης, και η οποία δηλώνει ή υπονοεί ότι ένα προϊόν, μια κατηγορία προϊόντος, ένα εμπορικό σήμα ή ένας εμπορευόμενος έχει θετικό ή μηδενικό αντίκτυπο στο περιβάλλον ή ότι βλάπτει λιγότερο το περιβάλλον σε σύγκριση με άλλα προϊόντα, κατηγορίες προϊόντων, εμπορικά σήματα ή εμπορευόμενους, ή έχει βελτιώσει τον αντίκτυπο του με την πάροδο του χρόνου·

“σήμα βιωσιμότητας” σημαίνει προαιρετικό σήμα εμπιστοσύνης, σήμα ποιότητας ή ισοδύναμο, δημόσιο ή ιδιωτικό, που αποσκοπεί στον διαχωρισμό και την προώθηση ενός προϊόντος, μιας διαδικασίας ή μιας επιχείρησης σε σχέση με τα περιβαλλοντικά ή/και κοινωνικά χαρακτηριστικά, και αποκλείει τυχόν υποχρεωτικό σήμα που απαιτείται δυνάμει του ενωσιακού ή εθνικού δικαίου·

“σύστημα πιστοποίησης” σημαίνει σύστημα επαλήθευσης από τρίτους το οποίο πιστοποιεί ότι ένα προϊόν, μια διαδικασία ή μια επιχείρηση συμμορφώνεται με ορισμένες απαιτήσεις, επιτρέπει τη χρήση αντίστοιχου σήματος βιωσιμότητας και οι όροι του οποίου, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεών του, είναι διαθέσιμοι στο κοινό και πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:

- (α) το σύστημα είναι ανοικτό, υπό διαφανείς, δίκαιους και αμερόληπτους όρους, σε όλους τους εμπορευόμενους που επιθυμούν και είναι σε θέση να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις του συστήματος·
- (β) οι απαιτήσεις του συστήματος καταρτίζονται από τον ιδιοκτήτη του συστήματος σε διαβούλευση με τους σχετικούς εμπειρογνώμονες και τα ενδιαφερόμενα μέρη·
- (γ) το σύστημα καθορίζει διαδικασίες για την αντιμετώπιση της μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του συστήματος και προβλέπει την ανάκληση ή την αναστολή της χρήσης του σήματος βιωσιμότητας από τον εμπορευόμενο σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του συστήματος· και
- (δ) η παρακολούθηση της συμμόρφωσης ενός εμπορευόμενου με τις απαιτήσεις του συστήματος υπόκειται σε αντικειμενική διαδικασία και διεξάγεται από τρίτο μέρος, του οποίου η ικανότητα και η ανεξαρτησία τόσο από τον ιδιοκτήτη του συστήματος όσο και από τον εμπορευόμενο, βασίζονται σε διεθνή, ενωσιακά ή εθνικά πρότυπα και διαδικασίες·».

Τροποποίηση
του άρθρου 6
του βασικού
νόμου.

3. Το άρθρο 6 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

- (α) Με την τροποποίηση της παραγράφου (β) του εδαφίου (2) ως ακολούθως:
- (i) Με την προσθήκη, αμέσως μετά τη λέξη «σύνθεση,» (τρίτη γραμμή), της φράσης «τα περιβαλλοντικά ή κοινωνικά χαρακτηριστικά,» και
 - (ii) με την προσθήκη, αμέσως μετά τις λέξεις «τα συνοδευτικά εξαρτήματα,» (τρίτη γραμμή), της φράσης «πτυχές κυκλικότητας, όπως η ανθεκτικότητα, η δυνατότητα επισκευής ή η ανακυκλωσιμότητα,» και
- (β) με την αντικατάσταση στο τέλος της παραγράφου (γ) του εδαφίου (3), του σημείου της τελείας με το σημείο του κόμματος και την προσθήκη, αμέσως μετά, των ακόλουθων νέων παραγράφων:
- «(δ) διατύπωση περιβαλλοντικού ισχυρισμού σχετικά με τις μελλοντικές περιβαλλοντικές επιδόσεις χωρίς σαφείς, αντικειμενικές, διαθέσιμες στο κοινό και επαληθεύσιμες δεσμεύσεις που καθορίζονται σε λεπτομερές και ρεαλιστικό σχέδιο εφαρμογής, το οποίο περιλαμβάνει μετρήσιμους και χρονικά προσδιορισμένους στόχους και άλλα σχετικά στοιχεία που είναι αναγκαία για την υποστήριξη της εφαρμογής του, όπως η κατανομή των πόρων, και το οποίο επαληθεύεται τακτικά από ανεξάρτητο τρίτο εμπειρογνώμονα, τα πορίσματα του οποίου τίθενται στη διάθεση των καταναλωτών,
- (ε) διαφήμιση οφελών στους καταναλωτές, τα οποία δεν είναι συναφή και δεν προκύπτουν από χαρακτηριστικό του προϊόντος ή της επιχείρησης.»

Τροποποίηση
του άρθρου 7
του βασικού
νόμου.

4. Το άρθρο 7 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το εδάφιο (6), του ακόλουθου νέου εδαφίου:

«(7) Σε περίπτωση κατά την οποία εμπορευόμενος παρέχει υπηρεσία που συγκρίνει προϊόντα και παρέχει στον καταναλωτή πληροφορίες σχετικά με περιβαλλοντικά ή κοινωνικά χαρακτηριστικά ή πτυχές κυκλικότητας, όπως η ανθεκτικότητα, η δυνατότητα επισκευής ή η ανακυκλωσιμότητα, των προϊόντων ή των προμηθευτών των εν λόγω προϊόντων, οι πληροφορίες σχετικά με τη μέθοδο σύγκρισης, τα προϊόντα που αποτελούν το αντικείμενο της σύγκρισης και τους προμηθευτές των εν λόγω προϊόντων, καθώς και τα μέτρα που εφαρμόζονται για την επικαιροποίηση των εν λόγω πληροφοριών, θεωρούνται ουσιώδεις πληροφορίες.»

Τροποποίηση
του άρθρου 15
του βασικού
νόμου.

5. Το άρθρο 15 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη, στην κατάλληλη αλφαβητική σειρά, των ακόλουθων νέων όρων και των ορισμών τους:

«“ανθεκτικότητα” έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 2 του περί Ορισμένων Πτυχών που αφορούν τις Συμβάσεις για τις Πωλήσεις Αγαθών Νόμου·

“βαθμολογία δυνατότητας επισκευής” σημαίνει την βαθμολογία που εκφράζει την ικανότητα ενός αγαθού να επισκευαστεί, βάσει εναρμονισμένων απαιτήσεων που καθορίζονται σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης·

“εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα” σημαίνει την εγγύηση του παραγωγού όσον αφορά την ανθεκτικότητα, όπως προβλέπεται στο άρθρο 17 του περί Ορισμένων Πτυχών που αφορούν τις Συμβάσεις για τις Πωλήσεις Αγαθών Νόμου, βάσει της οποίας ο παραγωγός είναι άμεσα υπεύθυνος έναντι του καταναλωτή καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της εμπορικής εγγύησης όσον αφορά την ανθεκτικότητα για την επισκευή ή την αντικατάσταση των αγαθών σύμφωνα με το άρθρο 14 του περί Ορισμένων Πτυχών που αφορούν τις Συμβάσεις για τις Πωλήσεις Αγαθών Νόμου, όταν τα αγαθά δεν διατηρούν την ανθεκτικότητά τους·

“ενημέρωση λογισμικού” σημαίνει τη δωρεάν ενημέρωση, συμπεριλαμβανομένης της ενημέρωσης ασφαλείας, η οποία είναι απαραίτητη για την τήρηση της συμμόρφωσης των αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, ψηφιακό περιεχόμενο και ψηφιακές υπηρεσίες σύμφωνα με τον περί Ορισμένων Πτυχών που αφορούν τις Συμβάσεις για τις Πωλήσεις Αγαθών Νόμο και τον περί Ορισμένων Πτυχών που αφορούν τις Συμβάσεις για την Προμήθεια Ψηφιακού Περιεχομένου και Ψηφιακών Υπηρεσιών Νόμο·

“παραγωγός” έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 2 του περί Ορισμένων Πτυχών που αφορούν τις Συμβάσεις για τις Πωλήσεις Αγαθών Νόμου·».

Τροποποίηση
του άρθρου 16
του βασικού
νόμου.

6. Το άρθρο 16 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με την τροποποίηση του εδαφίου (1) ως ακολούθως:

- (i) Με την αντικατάσταση της παραγράφου (ε) από την ακόλουθη παράγραφο:
 - «(ε) υπενθύμιση περί ύπαρξης νόμιμης εγγύησης συμμόρφωσης αγαθών και των κύριων στοιχείων της, συμπεριλαμβανομένης της ελάχιστης διετούς διάρκειας, όπως καθορίζεται στον περί Ορισμένων Πτυχών που αφορούν τις Συμβάσεις για τις Πωλήσεις Αγαθών Νόμο, με ευδιάκριτο τρόπο, με χρήση της προβλεπόμενης στο άρθρο 17Α εναρμονισμένης ανακοίνωσης·»
- (ii) με την προσθήκη, αμέσως μετά την παράγραφο (ε), των ακόλουθων νέων παραγράφων:
 - «(ε1) σε περίπτωση που ο παραγωγός προσφέρει στον καταναλωτή εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα χωρίς πρόσθετο κόστος, η οποία καλύπτει ολόκληρο το αγαθό και για διάστημα μεγαλύτερο των δύο (2) ετών, και θέτει τις πληροφορίες αυτές στη διάθεση του εμπορευόμενου, πληροφορίες σχετικά με το γεγονός ότι το εν λόγω αγαθό διαθέτει την εν λόγω εγγύηση, τη διάρκεια της και υπενθύμιση της ύπαρξης της νόμιμης εγγύησης συμμόρφωσης, με ευδιάκριτο τρόπο, με χρήση του προβλεπόμενου στο άρθρο 17Α εναρμονισμένου σήματος·
 - (ε2) υπενθύμιση της ύπαρξης νόμιμης εγγύησης συμμόρφωσης για ψηφιακό περιεχόμενο και ψηφιακές υπηρεσίες·
 - (ε3) κατά περίπτωση, την ύπαρξη και τους όρους εξυπηρέτησης μετά την πώληση και εμπορικών εγγυήσεων·
 - (ε4) για αγαθά με ψηφιακά στοιχεία, για ψηφιακό περιεχόμενο και για ψηφιακές υπηρεσίες, σε περίπτωση που ο παραγωγός ή ο πάροχος καθιστά διαθέσιμες τις πληροφορίες στον εμπορευόμενο, το ελάχιστο διάστημα, εκφρασμένο είτε ως χρονική περίοδο ή με αναφορά σε ημερομηνία, κατά τη διάρκεια του οποίου ο παραγωγός ή ο πάροχος παρέχει ενημερώσεις λογισμικού·» και
- (iii) με την αντικατάσταση στο τέλος της παραγράφου (ι) του σημείου της τελείας με το σημείο της άνω τελείας και την προσθήκη, αμέσως μετά, των ακόλουθων νέων παραγράφων:
 - «(ια) κατά περίπτωση, τη βαθμολογία της δυνατότητας επισκευής των αγαθών·
 - (ιβ) σε περίπτωση που δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου (ια) και με την προϋπόθεση ότι ο παραγωγός θέτει τις πληροφορίες στη διάθεση του εμπορευόμενου, πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα και το εκτιμώμενο κόστος και τη διαδικασία παραγγελίας ανταλλακτικών που απαιτούνται για την τήρηση της συμμόρφωσης των αγαθών, σχετικά με τη διαθεσιμότητα οδηγιών επισκευής και συντήρησης, καθώς και σχετικά με τους περιορισμούς επισκευής·» και

(β) με την τροποποίηση του εδαφίου (4) ως ακολούθως:

- (i) Με τη διαγραφή, αμέσως μετά τη φράση «γραπτώς τον καταναλωτή» (τρίτη και τέταρτη γραμμή), του σημείου της παύλας και την προσθήκη, αμέσως μετά, της φράσης «για την πολιτική επιστροφών και αλλαγών του εμπορευόμενου, μαζί με τις σχετικές προϋποθέσεις και προθεσμίες· και
- (ii) με τη διαγραφή των παραγράφων (α) και (β).».

Τροποποίηση
του άρθρου 17
του βασικού
νόμου.

7. Το εδάφιο (1) του άρθρου 17 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

- (α) Με την προσθήκη στην παράγραφο (ζ), αμέσως μετά τη λέξη «παράδοσης,» (πρώτη γραμμή), της φράσης «συμπεριλαμβανομένων των διαθέσιμων φιλικών προς το περιβάλλον επιλογών παράδοσης, κατά περίπτωση,»· και
- (β) με την αντικατάσταση της παραγράφου (ιβ) από την ακόλουθη παράγραφο:
- «(ιβ) υπενθύμιση περί της ύπαρξης νόμιμης εγγύησης συμμόρφωσης αγαθών και των κύριων στοιχείων της, συμπεριλαμβανομένης της ελάχιστης διετούς διάρκειας, όπως προβλέπεται στον περί Ορισμένων Πτυχών που αφορούν τις Συμβάσεις για τις Πωλήσεις Αγαθών Νόμο, με ευδιάκριτο τρόπο, με χρήση της προβλεπόμενης στο άρθρο 17Α εναρμονισμένης ανακοίνωσης»·
- (γ) με την προσθήκη, αμέσως μετά τη παράγραφο (ιβ), των ακόλουθων νέων παραγράφων:
- «(ιβ1) σε περίπτωση που ο παραγωγός προσφέρει στον καταναλωτή εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα χωρίς πρόσθετο κόστος, η οποία καλύπτει ολόκληρο το αγαθό και για διάστημα μεγαλύτερο των δύο (2) ετών, και θέτει τις εν λόγω πληροφορίες στη διάθεση του εμπόρου, πληροφορίες σχετικά με το γεγονός ότι το εν λόγω αγαθό διαθέτει την εν λόγω εγγύηση, τη διάρκειά της και υπενθύμιση της ύπαρξης της νόμιμης εγγύησης συμμόρφωσης, με ευδιάκριτο τρόπο, με χρήση του προβλεπόμενου στο άρθρο 17Α εναρμονισμένου σήματος·
- (ιβ2) υπενθύμιση της ύπαρξης νόμιμης εγγύησης συμμόρφωσης για ψηφιακό περιεχόμενο και ψηφιακές υπηρεσίες·
- (ιβ3) για αγαθά με ψηφιακά στοιχεία, για ψηφιακό περιεχόμενο και για ψηφιακές υπηρεσίες, όταν ο παραγωγός ή ο πάροχος καθιστά διαθέσιμες τις πληροφορίες στον εμπορεύμενο, το ελάχιστο διάστημα, εκφρασμένο είτε ως χρονική περίοδο ή με αναφορά σε ημερομηνία κατά τη διάρκεια του οποίου ο παραγωγός ή ο πάροχος παρέχει ενημερώσεις λογισμικού»· και
- (δ) με την αντικατάσταση, στο τέλος της παραγράφου (κ), του σημείου της τελείας με το σημείο της άνω τελείας και την προσθήκη, αμέσως μετά, των ακόλουθων νέων παραγράφων:
- «(κ1) κατά περίπτωση, τη βαθμολογία της δυνατότητας επισκευής για τα αγαθά·
- (κ2) σε περίπτωση που δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου (θ) και υπό την προϋπόθεση ότι ο παραγωγός θέτει τις πληροφορίες στη διάθεση του εμπορεύμενου, πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα και το εκτιμώμενο κόστος και τη διαδικασία παραγγελίας ανταλλακτικών που απαιτούνται για την τήρηση της συμμόρφωσης των αγαθών, σχετικά με τη διαθεσιμότητα οδηγίων επισκευής και συντήρησης και σχετικά με τους περιορισμούς επισκευής.»·

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 17Α.

8. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το άρθρο 17, του ακόλουθου νέου άρθρου:

«Εναρμονισμένη ανακοίνωση και εναρμονισμένο σήμα.

17Α.-(1) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι καταναλωτές είναι καλά ενημερωμένοι και μπορούν να κατανοούν εύκολα τα δικαιώματά τους σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση χρησιμοποιείται εναρμονισμένη ανακοίνωση για την παροχή πληροφοριών δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (ε) του εδαφίου (1) του άρθρου 16, και της παραγράφου (ιβ) του εδαφίου (1) του άρθρου 17 και εναρμονισμένο σήμα για την παροχή πληροφοριών δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (ε1) του εδαφίου (1) του άρθρου 16 και της παραγράφου (ιβ1) του εδαφίου (1) του άρθρου 17.

(2) Η εναρμονισμένη ανακοίνωση περιλαμβάνει τα κύρια στοιχεία της νόμιμης εγγύησης συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένης της διετούς διάρκειάς της, όπως καθορίζεται στο άρθρο 10 του περί Ορισμένων Πτυχών που αφορούν τις Συμβάσεις για τις Πωλήσεις Αγαθών Νόμου.

(3) Η εναρμονισμένη ανακοίνωση και το εναρμονισμένο σήμα είναι εύκολα αναγνωρίσιμα και κατανοητά για τους καταναλωτές, και εύχρηστα και εύκολα όσον αφορά την αναπαραγωγή τους για τους εμπορευόμενους:

Νοείται ότι, για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, η εναρμονισμένη ανακοίνωση και το εναρμονισμένο σήμα πληρούν τις προϋποθέσεις και τις απαιτήσεις που καθορίζονται στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2025/1960.».

Τροποποίηση
του άρθρου 19
του βασικού
νόμου.

9. Το εδάφιο (2) του άρθρου 19 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

- (α) Με την προσθήκη αμέσως μετά τη φράση «των παραγράφων (α), (ε),» της παραπομπής «(ιβ1),»· και
- (β) με τη διαγραφή της φράσης «, ο εμπορευόμενος μεριμνά ώστε ο καταναλωτής, υποβάλλοντας την παραγγελία του, να αναγνωρίσει ρητώς ότι η παραγγελία συνεπάγεται υποχρέωση πληρωμής, και σε περίπτωση που η υποβολή παραγγελίας απαιτεί την ενεργοποίηση ενός πλήκτρου ή ανάλογη λειτουργία, το πλήκτρο ή η ανάλογη λειτουργία πρέπει να φέρουν ευανάγνωστη σήμανση που να αναγράφει τις λέξεις «παραγγελία με υποχρέωση πληρωμής» ή μια ανάλογη σαφή διατύπωση που να δείχνει ότι η υποβολή παραγγελίας συνεπάγεται υποχρέωση πληρωμής στον εμπορευόμενο και εάν ο εμπορευόμενος δεν συμμορφωθεί με το παρόν εδάφιο, ο καταναλωτής δεν δεσμεύεται από τη σύμβαση ή την παραγγελία» (έβδομη με δέκατη όγδοη γραμμή).

Τροποποίηση
του
Παραρτήματος Ι
του βασικού
νόμου.

10. Το Μέρος Α του Παραρτήματος Ι του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

- (α) Με την προσθήκη, αμέσως μετά την παράγραφο (2), της ακόλουθης νέας παραγράφου:

«(2Α) Αναγραφή σήματος βιωσιμότητας, το οποίο δεν βασίζεται σε σύστημα πιστοποίησης ή δεν έχει καθιερωθεί από δημόσιες αρχές.»·

- (β) με την προσθήκη, αμέσως μετά την παράγραφο (4), των ακόλουθων νέων παραγράφων:

«(4Α) Διατύπωση γενικού περιβαλλοντικού ισχυρισμού για τον οποίο ο εμπορευόμενος δεν είναι σε θέση να αποδείξει αναγνωρισμένες εξαιρετικές περιβαλλοντικές επιδόσεις σχετικές με τον ισχυρισμό.

(4Β) Διατύπωση περιβαλλοντικού ισχυρισμού για ολόκληρο το προϊόν ή ολόκληρη την επιχείρηση του εμπορευόμενου, όταν αφορά μόνο συγκεκριμένη πτυχή του προϊόντος ή ειδική δραστηριότητα της επιχείρησης του εμπορευόμενου.

(4Γ) Ισχυρισμοί οι οποίοι βασίζονται στην αντιστάθμιση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, σύμφωνα με τους οποίους ένα προϊόν έχει ουδέτερο, μειωμένο ή θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον, όσον αφορά τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου.»·

- (γ) με την προσθήκη, αμέσως μετά την παράγραφο (10), της ακόλουθης νέας παραγράφου:

«(10Α) Παρουσίαση των απαιτήσεων που επιβάλλει ο νόμος σε όλα τα προϊόντα της σχετικής κατηγορίας προϊόντων στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της προσφοράς του εμπορευόμενου.»· και

- (δ) με την προσθήκη, αμέσως μετά την παράγραφο (26), των ακόλουθων νέων παραγράφων:

«(27) Παρακράτηση πληροφοριών από τον καταναλωτή σχετικά με το γεγονός ότι οι ενημερώσεις λογισμικού θα επηρεάσουν αρνητικά τη λειτουργία αγαθών με ψηφιακά στοιχεία ή τη χρήση ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακών υπηρεσιών.

(28) Παρουσίαση ενημέρωσης λογισμικού ως αναγκαίας, όταν απλώς ενισχύει χαρακτηριστικά λειτουργικότητας.

(29) Κάθε εμπορική ανακοίνωση σε σχέση με αγαθό που περιέχει χαρακτηριστικό που εισάγεται για τον περιορισμό της ανθεκτικότητάς του, παρά το γεγονός ότι οι πληροφορίες σχετικά με το χαρακτηριστικό και τις επιπτώσεις του στην ανθεκτικότητα του αγαθού διατίθεται στον εμπορευόμενο.

(30) Ψευδής ισχυρισμός ότι υπό κανονικές συνθήκες χρήσης ένα αγαθό έχει ορισμένη ανθεκτικότητα όσον αφορά τον χρόνο ή την ένταση χρήσης.

(31) Παρουσίαση αγαθού με τον ισχυρισμό ότι είναι δυνατή η επισκευή του, όταν αυτή δεν είναι δυνατή.

(32) Παρότρυνση του καταναλωτή να αντικαταστήσει ή να αναπληρώσει τα αναλώσιμα ενός αγαθού, νωρίτερα απ' όσο χρειάζεται, για τεχνικούς λόγους.

(33) Παρακράτηση πληροφοριών σχετικά με την υποβάθμιση της λειτουργικότητας αγαθού όταν χρησιμοποιούνται αναλώσιμα, ανταλλακτικά ή εξαρτήματα που δεν προμηθεύονται από τον αρχικό παραγωγό, ή ψευδής ισχυρισμός ότι θα επέλθει τέτοια υποβάθμιση.».

Έναρξη
της ισχύος
του παρόντος
Νόμου.

11. Ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ την 27η Σεπτεμβρίου 2026.

ΟΔΗΓΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Ενδυνάμωση των Καταναλωτών στην Πράσινη Μετάβαση

Νομοθετικό πλαίσιο για αθέμιτες εμπορικές
πρακτικές, περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς και
δικαιώματα καταναλωτών.

**Πρακτικός οδηγός για
Καταναλωτές & Επιχειρήσεις**

ΟΔΗΓΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Ενδυνάμωση των Καταναλωτών στην Πράσινη Μετάβαση

Νομοθετικό πλαίσιο για αθέμιτες εμπορικές
πρακτικές, περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς και
δικαιώματα καταναλωτών.

Πρακτικός οδηγός για
Καταναλωτές & Επιχειρήσεις

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή	1
2. Το νομοθετικό πλαίσιο	2
2.1 Ο περί Προστασίας του Καταναλωτή Νόμος του 2021 (Ν. 112(I)/2021)	2
2.2 Η Οδηγία (ΕΕ) 2024/825	2
Διασύνδεση με την Οδηγία (ΕΕ) 2019/771 για τις Πωλήσεις Αγαθών	2
2.3 Ο Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2025/1960	2
3. Αθέμιτες Εμπορικές Πρακτικές (Μέρος II του Νόμου)	3
3.1 Πεδίο εφαρμογής – Άρθρο 3	3
3.2 Βασικοί ορισμοί – Άρθρο 4	3
3.3 Γενική απαγόρευση – Άρθρο 5	3
3.4 Παραπλανητικές Πράξεις – Άρθρο 6	3
3.5 Παραπλανητικές Παραλείψεις – Άρθρο 7	4
3Α. Περιβαλλοντικοί Ισχυρισμοί & Greenwashing	4
Τι είναι ο περιβαλλοντικός ισχυρισμός	4
Τι είναι το greenwashing	4
Πότε ένας ισχυρισμός είναι παραπλανητικός	5
Βασικά σημεία συμμόρφωσης	6
Βασικές αρχές συμμόρφωσης	7
4. Δικαιώματα Καταναλωτών (Μέρος IV του Νόμου)	7
5. Ο περί Προστασίας του Καταναλωτή τροποποιητικός Νόμος (Αρ.3) του 2026	8
Εναρμόνιση με την Οδηγία 2024/825	8
Συγκεκριμένα	8
Εφαρμογή του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2025/1960	8
6. Εφαρμογή στην Κύπρο	10
Χρήσιμες πηγές και συνδέσμοι	13
Παραρτήματα	14
Εικόνα 1 - Παραδείγματα Περιβαλλοντικών Ισχυρισμών	14
Εικόνα 2 - Παράρτημα I του Κανονισμού - Εναρμονισμένη Ανακοίνωση Έγχρωμο	15
Εικόνα 3 - Παράρτημα I του Κανονισμού - Εναρμονισμένη Ανακοίνωση μαυρόασπρο ...	16
Εικόνα 4 - Παράρτημα I του Κανονισμού - Εναρμονισμένη Ανακοίνωση - μαυρόασπρο 2	17
Εικόνα 5 - Εναρμονισμένο Σήμα- Έγχρωμο - Μαυρόασπρο	17
Εικόνα 6 - Εναρμονισμένο Σήμα με σημειώσεις -1	18
Εικόνα 7 - Εναρμονισμένο Σήμα με σημειώσεις -2-συνέχεια	19

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκδοση αποτελεί έναν εξειδικευμένο οδηγό συμμόρφωσης που αποσκοπεί στην αποσαφήνιση του νέου νομοθετικού πλαισίου που διαμορφώνεται στην Κύπρο και την Ευρωπαϊκή Ένωση αναφορικά με την Πράσινη Μετάβαση. Η «Πράσινη Μετάβαση» σηματοδοτεί μια ουσιαστική ρυθμιστική μετατόπιση: από το καθεστώς της διαφάνειας, σε ένα πλαίσιο αυξημένης λογοδοσίας και τεκμηρίωσης.

Ο παρών οδηγός λειτουργεί ως πρακτικό εργαλείο καθοδήγησης για:

- Καταναλωτές, ώστε να κατανοούν τα ενισχυμένα δικαιώματά τους και να προστατεύονται από αθέμιτες εμπορικές πρακτικές.
- Επιχειρήσεις, ώστε να προσαρμόζουν ορθά τις εμπορικές επικοινωνίες τους και να αποφεύγουν παραπλανητικές πρακτικές και πιθανές κυρώσεις.
- Ο παρών οδηγός παρουσιάζει συνοπτικά, αλλά πρακτικά, το ισχύον και επερχόμενο νομοθετικό πλαίσιο για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές και τους περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς (green claims) στην Κύπρο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Απευθύνεται σε:

- Καταναλωτές, ώστε να αναγνωρίζουν τα δικαιώματά τους και να εντοπίζουν παραπλανητικές πρακτικές.
- Επιχειρήσεις και επαγγελματίες, ώστε να συμμορφωθούν με τη νομοθεσία και να αποφύγουν πρακτικές greenwashing.

Βασικά νομοθετικά κείμενα

- Οι περί Προστασίας του Καταναλωτή Νόμοι του 202-2026
- Οδηγία (ΕΕ) 2024/825 – Ενδυνάμωση καταναλωτών στην πράσινη μετάβαση
- Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2025/1960 – Εναρμονισμένη ανακοίνωση & σήμα

2. ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2.1 Ο περί Προστασίας του Καταναλωτή Νόμος του 2021 (Ν. 112(I)/2021)

Ο περί Προστασίας του Καταναλωτή Νόμος του 2021 (Ν. 112(I)/2021), (στο εξής «ο Νόμος»), ενοποιεί, εκσυγχρονίζει και κωδικοποιεί τη νομοθεσία για την προστασία του καταναλωτή. Εντεταλμένη Υπηρεσία για την εφαρμογή του είναι η Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα Μέρη:

- Μέρος II – Αθέμιτες Εμπορικές Πρακτικές (Οδηγία 2005/29/EK).
- Μέρος IV – Δικαιώματα του Καταναλωτή σε συμβάσεις εκτός και εντός εμπορικού καταστήματος και σε εξ αποστάσεως συμβάσεις.

Το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο δεν εισάγεται για πρώτη φορά με την Οδηγία (ΕΕ) 2024/825. Ήδη, η Οδηγία για τις Αθέμιτες Εμπορικές Πρακτικές 2005/29/EK (UCPD), η οποία έχει ενσωματωθεί στον περί Προστασίας του Καταναλωτή Νόμο του 2021, ρυθμίζει ζητήματα παραπλανητικών περιβαλλοντικών ισχυρισμών και θέτει το γενικό νομικό πλαίσιο για την απαγόρευση αθέμιτων πρακτικών. Η Οδηγία (ΕΕ) 2024/825 (Empowering Consumers for the Green Transition – ECGT) ενισχύει, εξειδικεύει και συμπληρώνει τις υφιστάμενες διατάξεις.

2.2 Η Οδηγία (ΕΕ) 2024/825

Η νέα Οδηγία εντάσσεται στο πλαίσιο της πράσινης μετάβασης και τροποποιεί την Οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές και την Οδηγία για τα δικαιώματα των καταναλωτών, εισάγοντας αυστηρότερους κανόνες για τους περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς, την ανθεκτικότητα και την επισκευασιμότητα των προϊόντων.

Διασύνδεση με την Οδηγία (ΕΕ) 2019/771 για τις Πωλήσεις Αγαθών

Η Οδηγία (ΕΕ) 2019/771 ενισχύει την προστασία των καταναλωτών σε σχέση με την ανθεκτικότητα των προϊόντων.

Συγκεκριμένα:

- προβλέπεται νόμιμη εγγύηση συμμόρφωσης τουλάχιστον δύο ετών,
- η ανθεκτικότητα αποτελεί αντικειμενική απαίτηση συμμόρφωσης,
- τα προϊόντα πρέπει να ανταποκρίνονται στις εύλογες προσδοκίες διάρκειας ζωής,
- η εμπορική εγγύηση ανθεκτικότητας δημιουργεί ευθύνη του παραγωγού έναντι του καταναλωτή.

2.3 Ο Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2025/1960

Καθορίζει την εναρμονισμένη ανακοίνωση για τη νόμιμη εγγύηση συμμόρφωσης και το εναρμονισμένο σήμα για την εμπορική εγγύηση ανθεκτικότητας. Η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική στο σημείο πώλησης (φυσικό και ηλεκτρονικό).

3. ΑΘΕΜΙΤΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ (ΜΕΡΟΣ II ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ)

3.1 Πεδίο εφαρμογής – Άρθρο 3

Το πλαίσιο εφαρμόζεται πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την εμπορική συναλλαγή – δηλαδή καλύπτει ολόκληρο τον κύκλο ζωής της εμπορικής σχέσης.

3.2 Βασικοί ορισμοί – Άρθρο 4

- Εμπορευόμενος: νομικά ή φυσικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα.
- Μέσος καταναλωτής: ο καταναλωτής με συνήθη πληροφόρηση, εύλογα προσεκτικός και ενημερωμένος.
- Προϊόν: κάθε αγαθό ή υπηρεσία.

3.3 Γενική απαγόρευση – Άρθρο 5

Μια εμπορική πρακτική θεωρείται αθέμιτη όταν:

- Είναι αντίθετη στις απαιτήσεις της επαγγελματικής ευσυνειδησίας, ή/και
- Στρεβλώνει ουσιωδώς ή ενδέχεται να στρεβλώσει την οικονομική συμπεριφορά του μέσου καταναλωτή.

Επίσης απαγορεύονται ρητά:

- Οι παραπλανητικές πρακτικές (Άρθρα 6 και 7).
- Οι επιθετικές πρακτικές (Άρθρο 8).
- Οι εμπορικές πρακτικές που παρατίθενται στο Παράρτημα I του Νόμου. Πρόκειται για πρακτικές που θεωρούνται αθέμιτες εκ του νόμου σε κάθε περίπτωση, χωρίς να απαιτείται εξέταση των ειδικών συνθηκών της υπόθεσης ή αξιολόγηση της επίδρασής τους στη συμπεριφορά του μέσου καταναλωτή.

3.4 Παραπλανητικές Πράξεις – Άρθρο 6

Περιλαμβάνουν είτε ψευδείς πληροφορίες, είτε πληροφορίες που, χωρίς να είναι απολύτως ψευδείς, δημιουργούν εσφαλμένη εντύπωση στον καταναλωτή. Το κρίσιμο στοιχείο είναι αν επηρεάζεται – ή ενδέχεται να επηρεαστεί – η απόφαση του καταναλωτή.

3.5 Παραπλανητικές Παραλείψεις – Άρθρο 7

Αφορούν την απόκρυψη και/ή παράλειψη ουσιωδών πληροφοριών ή την παροχή τους με ασαφή, ακατάληπτο ή διφορούμενο τρόπο.

3Α. Περιβαλλοντικοί Ισχυρισμοί & Greenwashing¹

Περιβαλλοντικό ισχυρισμό συνιστά κάθε μορφή εμπορικής επικοινωνίας – όπως δήλωση, σύμβολο, λογότυπο, χρώμα ή γραφικό – που δημιουργεί την εντύπωση ότι ένα προϊόν, υπηρεσία ή επιχείρηση έχει θετικό ή μειωμένο αντίκτυπο στο περιβάλλον².

Το greenwashing («προβολή ψευδοοικολογικής ταυτότητας») εμφανίζεται όταν οι σχετικοί ισχυρισμοί είναι αναληθείς, ασαφείς ή δεν μπορούν να τεκμηριωθούν επαρκώς.

Βασική Αρχή:

Η τεκμηρίωση είναι υποχρεωτική. Η απουσία επαρκούς και επαληθεύσιμης τεκμηρίωσης ενδέχεται να καταστήσει τον ισχυρισμό παραπλανητικό και, κατ' επέκταση, παράνομο.

Η χρήση περιβαλλοντικών ισχυρισμών δεν απαγορεύεται, υπό την προϋπόθεση ότι οι ισχυρισμοί είναι σαφείς, ακριβείς και επαληθεύσιμοι.

Τι είναι ο περιβαλλοντικός ισχυρισμός

Κάθε μορφή εμπορικής επικοινωνίας που δημιουργεί την εντύπωση περιβαλλοντικού οφέλους – δηλώσεις, σύμβολα, λογότυπα, εμπορικές ονομασίες, γραφικά, χρώματα και ο γενικότερος σχεδιασμός σε συσκευασίες, ετικέτες, διαφημίσεις ή ψηφιακά μέσα.

Περιβαλλοντικό ισχυρισμό αποτελεί κάθε μορφή εμπορικής επικοινωνίας που δηλώνει, υπονοεί ή δημιουργεί την εντύπωση ότι προϊόν, υπηρεσία ή επιχείρηση έχει θετικό ή μειωμένο περιβαλλοντικό αντίκτυπο.

Τι είναι το «greenwashing»

Όταν οι ισχυρισμοί δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα ή δεν μπορούν να τεκμηριωθούν, μιλάμε για «προβολή ψευδοοικολογικής ταυτότητας» (greenwashing). Σύμφωνα με συντονισμένο έλεγχο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2020), διαπιστώθηκε εκτεταμένη χρήση ασαφών, υπερβολικών ή παραπλανητικών ισχυρισμών στην αγορά.

Η απουσία τεκμηρίωσης καθιστά τον ισχυρισμό παραπλανητικό.

Βασική Αρχή:

Δεν αρκεί ο ισχυρισμός να φαίνεται αληθής — πρέπει να μπορεί και να αποδειχθεί.

¹ Κατευθυντήριες γραμμές για την ερμηνεία και την εφαρμογή της οδηγίας 2005/29/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά - Σελ. 72- 86

² Κατευθυντήριες γραμμές για την ερμηνεία και την εφαρμογή της οδηγίας 2005/29/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά - Σελ. 72- 86

Η χρήση πράσινων ισχυρισμών δεν απαγορεύεται

Επιτρέπεται – υπό την προϋπόθεση ότι οι ισχυρισμοί είναι ακριβείς, σαφείς και επαληθεύσιμοι. Σκοπός είναι η προστασία και των επιχειρήσεων που πραγματικά επενδύουν στη βιωσιμότητα από τον αθέμιτο ανταγωνισμό.

Πότε ένας ισχυρισμός είναι παραπλανητικός

- Περιέχει ψευδή ή ανακριβή στοιχεία.
- Είναι αντικειμενικά ορθός αλλά δημιουργεί εσφαλμένη εντύπωση.
- Χρησιμοποιεί γενικούς όρους όπως «eco», «πράσινο», «φιλικό προς το περιβάλλον» χωρίς επεξήγηση.
- Παρουσιάζεται με χρώματα, εικόνες φύσης ή σύμβολα που υπονοούν περιβαλλοντική πιστοποίηση χωρίς να υπάρχει.
- Αποσυνδέει τον κύριο ισχυρισμό από τους περιορισμούς (π.χ. ισχυρισμός μπροστά, διευκρινίσεις μόνο πίσω).

Παραδείγματα παραπλανητικών περιβαλλοντικών ισχυρισμών:

Ασαφής ισχυρισμός:

Η χρήση του ισχυρισμού «eco προϊόν», χωρίς περαιτέρω εξειδίκευση ή επαρκή τεκμηρίωση ως προς τη συγκεκριμένη περιβαλλοντική πτυχή στην οποία αναφέρεται, μπορεί να θεωρηθεί ασαφής και, κατ' επέκταση, παραπλανητική, ιδίως όταν δεν παρέχεται βάση σύγκρισης ή αντικειμενικά στοιχεία.

«Κλιματικά ουδέτερο»:

Η προβολή προϊόντος ή υπηρεσίας ως «κλιματικά ουδέτερης», όταν ο ισχυρισμός στηρίζεται αποκλειστικά ή κυρίως σε μη επαρκώς διαφανείς μηχανισμούς αντιστάθμισης εκπομπών, χωρίς σαφή, επαληθεύσιμα και επιστημονικά τεκμηριωμένα δεδομένα, είναι ιδιαίτερα επίφοβο να χαρακτηριστεί ως παραπλανητική.

Οπτική παραπλάνηση:

Η συνολική παρουσίαση ενός προϊόντος, μέσω της χρήσης χρωμάτων που συνδέονται με τη βιωσιμότητα, εικόνων φύσης ή συμβόλων που παραπέμπουν σε πιστοποίηση, μπορεί να δημιουργήσει στον μέσο καταναλωτή εσφαλμένη εντύπωση ως προς τις περιβαλλοντικές του επιδόσεις, ακόμη και ελλείψει ρητού ισχυρισμού.

Κύκλος ζωής:

Η διατύπωση ισχυρισμών όπως «100% ανανεώσιμη ενέργεια», όταν αυτοί αφορούν μόνο συγκεκριμένο στάδιο του κύκλου ζωής του προϊόντος και δεν συνοδεύονται από σαφή προσδιορισμό του εύρους τους, ενδέχεται να παραπλανήσει ως προς τη συνολική

περιβαλλοντική επίδοση. Δηλαδή, ο ισχυρισμός μπορεί να αφορά μόνο την παραγωγή, ενώ άλλα στάδια, όπως η μεταφορά ή η απόρριψη, να έχουν σημαντικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Κατωτέρω, εντάσσονται, για παράδειγμα, πληροφορίες που απαιτούν επιπλέον «click», διευκρινίσεις που δεν βρίσκονται δίπλα στον κύριο ισχυρισμό ή τεχνικές πληροφορίες που δεν είναι κατανοητές στον μέσο καταναλωτή.

- Η παροχή διευκρινίσεων σε μη εμφανές σημείο, για παράδειγμα σε άλλη σελίδα ή μόνο μετά από επιπλέον ενέργεια του καταναλωτή, ενδέχεται να θεωρηθεί ανεπαρκής.
- Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ένα προϊόν που προβάλλεται ως «100% οικολογικό», ενώ η σχετική διευκρίνιση εμφανίζεται μόνο σε δυσδιάκριτα «ψιλά γράμματα».
- Επίσης, η αποσύνδεση του κύριου ισχυρισμού από τις επεξηγηματικές πληροφορίες μπορεί να παραπλανήσει τον καταναλωτή.
- Για παράδειγμα, η ένδειξη «φιλικό προς το περιβάλλον» μπορεί να εμφανίζεται ευκρινώς στη συσκευασία, ενώ οι περιορισμοί του ισχυρισμού να αναφέρονται μόνο στο πίσω μέρος.
- Το ίδιο ισχύει και για ισχυρισμούς όπως «κομποστοποιήσιμο», χωρίς εξήγηση των προϋποθέσεων χρήσης, όπως όταν απαιτείται βιομηχανική κομποστοποίηση και αυτό δεν διευκρινίζεται.

Επιπλέον, προβληματικός είναι και ο μη σαφής προσδιορισμός του εύρους του ισχυρισμού, δηλαδή κατά πόσον αφορά το σύνολο του προϊόντος ή μόνο μέρος αυτού. Για παράδειγμα, ένα προϊόν μπορεί να διαφημίζεται ως «100% ανακυκλώσιμο», ενώ αυτό να ισχύει μόνο για τη συσκευασία του.

Τέλος, ιδιαίτερη σημασία έχει και η διάκριση μεταξύ προϊόντος και επιχείρησης.

Για παράδειγμα, μια εταιρεία μπορεί να προβάλλει τη βιωσιμότητά της συνολικά, δημιουργώντας έτσι την εντύπωση ότι όλα τα προϊόντα της είναι περιβαλλοντικά φιλικά,

«21 αεροπορικές εταιρείες συμφώνησαν να τροποποιήσουν πρακτικές»

- Μετά από διάλογο με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις εθνικές αρχές προστασίας καταναλωτή, 21 αεροπορικές εταιρείες συμφώνησαν να τροποποιήσουν πρακτικές που σχετίζονταν με περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς όπως «πτήσεις χαμηλών εκπομπών», «carbon neutral» ή «βιώσιμες πτήσεις», όταν αυτοί δεν τεκμηριώνονταν επαρκώς.

Βασικά σημεία συμμόρφωσης

- Σαφής και επαληθεύσιμη περιγραφή της μεθοδολογίας υπολογισμού εκπομπών CO₂. Διαφάνεια ως προς το τι καλύπτει η πρόσθετη «πράσινη» ή «οικολογική» χρέωση.
- Αποφυγή γενικών ή απόλυτων ισχυρισμών, όπως «μηδενικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα», χωρίς αυστηρή επιστημονική τεκμηρίωση.
- Υποχρέωση οι πληροφορίες να είναι κατανοητές και να μην παραπλανούν τον καταναλωτή ως προς το πραγματικό περιβαλλοντικό όφελος.

Η υπόθεση αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα εφαρμογής των κανόνων για αθέμιτες εμπορικές πρακτικές και ενίσχυσε την ανάγκη για αυστηρότερους κανόνες σχετικά με τους «πράσινους ισχυρισμούς» (green claims) στην ΕΕ.

Παράδειγμα συντονισμένης ευρωπαϊκής δράσης που δείχνει ότι ακόμη και μεγάλοι πάροχοι υποχρεούνται να αλλάξουν την επικοινωνία τους όταν χρησιμοποιούν αόριστους ισχυρισμούς όπως «πτήσεις χαμηλών εκπομπών» χωρίς τεκμηρίωση ή πληροφορία για αντισταθμίσεις άνθρακα.

Βασικές αρχές συμμόρφωσης

- Αληθείς, σαφείς, συγκεκριμένοι και επαληθεύσιμοι ισχυρισμοί.
- Τεκμηρίωση με αναγνωρισμένα πρότυπα και ανεξάρτητη πιστοποίηση.
- Σαφής μεθοδολογία υπολογισμού (π.χ. εκπομπών CO₂).
- Διαφάνεια για ό,τι καλύπτει κάθε πρόσθετη «πράσινη» χρέωση.
- Αποφυγή απόλυτων ισχυρισμών όπως «μηδενικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα» χωρίς αυστηρή τεκμηρίωση.

4. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ (ΜΕΡΟΣ IV ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ)

Το Μέρος IV του Νόμου καθορίζει τα δικαιώματα των καταναλωτών και τις αντίστοιχες υποχρεώσεις των εμπορευομένων στο πλαίσιο συμβάσεων που συνάπτονται εντός ή εκτός εμπορικού καταστήματος και εξ αποστάσεως.

Ειδικότερα, ρυθμίζει τις απαιτήσεις προσυμβατικής ενημέρωσης, τις τυπικές προϋποθέσεις σύναψης των συμβάσεων, το δικαίωμα υπαναχώρησης, τις εξαιρέσεις και τα έννομα αποτελέσματα της άσκησής του, καθώς και ειδικότερα ζητήματα που αφορούν την παράδοση αγαθών, τις πρόσθετες πληρωμές, τις τηλεφωνικές επικοινωνίες και την προστασία των καταναλωτών στις ψηφιακές και εξ αποστάσεως συναλλαγές.

5. Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ.3) ΤΟΥ 2026

Εναρμόνιση με την Οδηγία 2024/825:

- Σκοπός του Νόμου είναι η εναρμόνιση της οδηγίας (ΕΕ) 2024/825 για την τροποποίηση των οδηγιών 2005/29/ΕΚ και 2011/83/ΕΕ όσον αφορά την ενδυνάμωση των καταναλωτών για την πράσινη μετάβαση μέσω καλύτερης προστασίας από αθέμιτες πρακτικές και μέσω καλύτερης ενημέρωσης. Στόχος είναι η αποτροπή της δημιουργίας ψευδών εντυπώσεων στον καταναλωτή και η ενίσχυση της αξιοπιστίας της περιβαλλοντικής πληροφόρησης στην αγορά.
- Βασικές Πρόνοιες (Τροποποίηση του Μέρους II για τις Αθέμιτες Εμπορικές Πρακτικές και του Μέρους IV για τα Δικαιώματα του Καταναλωτή σε συμβάσεις εκτός και εντός εμπορικού καταστήματος και σε εξ αποστάσεως συμβάσεις).
- Η Οδηγία (ΕΕ) 2024/825 δεν εισάγει για πρώτη φορά ρυθμίσεις για τους περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς, αλλά έρχεται να ενισχύσει και να εξειδικεύσει το ήδη υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο. Ήδη, η Οδηγία 2005/29/ΕΚ για τις Αθέμιτες Εμπορικές Πρακτικές (UCPD), η οποία έχει ενσωματωθεί στον περί Προστασίας του Καταναλωτή Νόμο του 2021, ρυθμίζει ζητήματα παραπλανητικών ισχυρισμών και θέτει το γενικό πλαίσιο για την απαγόρευση παραπλανητικών περιβαλλοντικών ισχυρισμών. Η νέα Οδηγία εισάγει ειδικότερες διατάξεις, νέους ορισμούς και πρόσθετες απαγορεύσεις με σκοπό την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του φαινομένου του «greenwashing» και την ενίσχυση της ενημέρωσης των καταναλωτών. Η Οδηγία (ΕΕ) 2024/825 (Empowering Consumers for the Green Transition – ECGT), ενισχύει, εξειδικεύει, και συμπληρώνει τις υφιστάμενες διατάξεις.

Συγκεκριμένα:

1. Προσθήκη νέων ορισμών (στα νέα άρθρα 4 και 15 του Νόμου):

- αναγνωρισμένες εξαιρετικές περιβαλλοντικές επιδόσεις
- ανθεκτικότητα
- γενικός περιβαλλοντικός ισχυρισμός
- περιβαλλοντικός ισχυρισμός
- σήμα βιωσιμότητας
- σύστημα πιστοποίησης

και άλλοι

2. Ενίσχυση της προστασίας από παραπλανητικούς περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς («greenwashing»).

3. Ενίσχυση της ενημέρωσης των καταναλωτών.

Εφαρμογή του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2025/1960

Ο Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2025/1960 της Επιτροπής, της 25ης Σεπτεμβρίου 2025, για τον σχεδιασμό και το περιεχόμενο της εναρμονισμένης ανακοίνωσης σχετικά με τη νόμιμη εγγύηση συμμόρφωσης και το εναρμονισμένο σήμα για την εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα, έρχεται να συμπληρώσει την Οδηγία 2024/825 προβλέποντας τον σχεδιασμό και τις τεχνικές προδιαγραφές τόσο της εναρμονισμένης ανακοίνωσης σχετικά με τη νόμιμη εγγύηση συμμόρφωσης όσο και του εναρμονισμένου σήματος σχετικά με την εμπορική εγγύηση.

Εισάγει δύο υποχρεωτικά εργαλεία ενημέρωσης στο σημείο πώλησης:

Εναρμονισμένη Ανακοίνωση

Αφορά τη νόμιμη εγγύηση συμμόρφωσης. Πρέπει να εμφανίζεται σε εμφανές σημείο: αφίσα εντός καταστήματος, δίπλα στο ταμείο, σε εμφανές σημείο του ηλεκτρονικού καταστήματος ή ως γενική υπενθύμιση στον ιστότοπο του εμπόρου.

Η εναρμονισμένη ανακοίνωση λειτουργεί ως γενική υπενθύμιση προς τους καταναλωτές σχετικά με τη νόμιμη εγγύηση συμμόρφωσης που ισχύει για όλα τα αγαθά σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2019/771.

Η ανακοίνωση πρέπει να εμφανίζεται με ευδιάκριτο τρόπο, ενδεικτικά:

- σε αφίσα εντός καταστήματος,
- δίπλα στο ταμείο,
- σε εμφανές σημείο του ηλεκτρονικού καταστήματος,
- ως γενική υπενθύμιση στον ιστότοπο του εμπόρου.

Εναρμονισμένο Σήμα

Αφορά την εμπορική εγγύηση ανθεκτικότητας. Συνοδεύει προϊόντα για τα οποία ο παραγωγός παρέχει εγγύηση ανθεκτικότητας μεγαλύτερη από τη νόμιμη.

Το εναρμονισμένο σήμα χρησιμοποιείται για αγαθά που καλύπτονται από εμπορική εγγύηση ανθεκτικότητας πέραν των δύο ετών, χωρίς πρόσθετο κόστος, από τον παραγωγό και για ολόκληρο το αγαθό.

Το σήμα πρέπει να εμφανίζεται με ευδιάκριτο τρόπο ώστε οι καταναλωτές να μπορούν εύκολα να εντοπίζουν τα προϊόντα που καλύπτονται από την εγγύηση.

Το σήμα μπορεί να τοποθετείται:

- στη συσκευασία του προϊόντος,
- στο ράφι πώλησης,
- δίπλα από την εικόνα του προϊόντος στις διαδικτυακές πωλήσεις.

Οι παραγωγοί μπορούν επίσης να τοποθετούν το σήμα απευθείας στο προϊόν ή στη συσκευασία του ώστε να επωφελούνται από εμπορικό πλεονέκτημα. Οι έμποροι οφείλουν να διασφαλίζουν ότι το σήμα είναι ευδιάκριτο.

6. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Ο περί Προστασίας του Καταναλωτή (Τροποποιητικός) (Αρ.3) Νόμος του 2026 – (επισυνάπτεται)

Άρθρο 2 – Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου (Νέοι ορισμοί)
Με το άρθρο αυτό προστίθενται στον βασικό νόμο νέοι ορισμοί, οι οποίοι κρίνονται αναγκαίοι για την ορθή εφαρμογή της Οδηγίας.

Ειδικότερα, εισάγονται ορισμοί που αφορούν μεταξύ άλλων:

- τους περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς, τους γενικούς περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς και τα σήματα βιωσιμότητας,
- έννοιες που σχετίζονται με την κυκλικότητα των προϊόντων, όπως η ανθεκτικότητα, τα αναλώσιμα και οι ενημερώσεις λογισμικού,
- τα συστήματα πιστοποίησης και τις αναγνωρισμένες εξαιρετικές περιβαλλοντικές επιδόσεις,
- καθώς και τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2025/1960, ο οποίος συμπληρώνει και εξειδικεύει ορισμένες διατάξεις της Οδηγίας 2024/825.

Άρθρο 3 – Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου
(Παραπλανητικές πράξεις)

Με το άρθρο αυτό ενισχύονται οι διατάξεις που αφορούν τις παραπλανητικές πράξεις:

Ειδικότερα:

- διευρύνονται τα κύρια χαρακτηριστικά ενός προϊόντος για τα οποία ο καταναλωτής δεν πρέπει να παραπλανείται και πρέπει να λαμβάνει σαφή πληροφόρηση, ώστε να περιλαμβάνονται πλέον και στοιχεία όπως μεταξύ άλλων τα κύρια περιβαλλοντικά ή κοινωνικά χαρακτηριστικά* του προϊόντος, η ανθεκτικότητα, η δυνατότητα επισκευής και η ανακυκλωσιμότητα,
- εισάγονται δύο νέες πρακτικές που θεωρούνται παραπλανητικές πράξεις. Η πρώτη αφορά τη διατύπωση ισχυρισμών για μελλοντικές περιβαλλοντικές επιδόσεις χωρίς σαφείς, επαληθεύσιμες και τεκμηριωμένες δεσμεύσεις. Η δεύτερη αφορά τη διαφήμιση πλεονεκτημάτων τα οποία δεν σχετίζονται ουσιαστικά με το ίδιο το προϊόν ή την επιχείρηση.

*Οι πληροφορίες που παρέχονται από τους εμπόρους για χαρακτηριστικά ενός προϊόντος σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα του και μπορεί να αφορούν, για παράδειγμα, την ποιότητα και τη δικαιοσύνη των συνθηκών εργασίας του εργατικού δυναμικού, όπως επαρκείς μισθούς, κοινωνική προστασία, την ασφάλεια του περιβάλλοντος εργασίας και κοινωνικό διάλογο. Οι εν λόγω πληροφορίες αφορούν επίσης τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την ίση μεταχείριση και τις ίσες ευκαιρίες για όλους, μεταξύ άλλων την ισότητα των φύλων, την ένταξη και την πολυμορφία, τις συνεισφορές σε κοινωνικές πρωτοβουλίες ή δεοντολογικές δεσμεύσεις, όπως η καλή μεταχείριση των ζώων³.

³ Σημείο 3, του προοιμίου της Οδηγίας 2024/825

Άρθρο 4 – Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου (Παραπλανητικές παραλείψεις)

Με το άρθρο αυτό εισάγεται νέα υποχρέωση διαφάνειας για τις υπηρεσίες που συγκρίνουν προϊόντα με βάση περιβαλλοντικά, κοινωνικά ή άλλα χαρακτηριστικά βιωσιμότητας.

Συγκεκριμένα, όταν παρέχονται συγκρίσεις προϊόντων στους καταναλωτές, θα πρέπει να παρέχονται ουσιώδεις πληροφορίες σχετικά με τη μεθοδολογία της σύγκρισης, τα προϊόντα και τους προμηθευτές που περιλαμβάνονται στη σύγκριση, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο επικαιροποιούνται οι σχετικές πληροφορίες.

Άρθρο 5 – Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου

Με το άρθρο αυτό εισάγονται οι αναγκαίοι ορισμοί που υποστηρίζουν το νέο πλαίσιο ενημέρωσης, όπως η εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα, η βαθμολογία δυνατότητας επισκευής, οι ενημερώσεις λογισμικού, η ανθεκτικότητα των αγαθών και η έννοια του παραγωγού.

Άρθρο 6 – Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου

Με το άρθρο αυτό ενισχύονται οι υποχρεώσεις προσυμβατικής ενημέρωσης στις συμβάσεις που συνάπτονται εκτός εμπορικού καταστήματος και στις εξ αποστάσεως συμβάσεις. Ειδικότερα, εισάγονται νέες υποχρεώσεις ενημέρωσης σχετικά με:

- τη νόμιμη εγγύηση συμμόρφωσης·
- την εμπορική εγγύηση ανθεκτικότητας, όπου αυτή παρέχεται·
- τη διάρκεια παροχής ενημερώσεων λογισμικού για προϊόντα με ψηφιακά στοιχεία·
- τη βαθμολογία δυνατότητας επισκευής ή, όπου αυτή δεν υφίσταται, πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα ανταλλακτικών, το εκτιμώμενο κόστος τους, τη διαδικασία παραγγελίας τους, καθώς και τη διαθεσιμότητα οδηγίων και τους περιορισμούς επισκευής.

Άρθρο 7 – Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου

Με το άρθρο αυτό επέρχονται αντίστοιχες τροποποιήσεις στις υποχρεώσεις προσυμβατικής ενημέρωσης για τις συμβάσεις που συνάπτονται εντός εμπορικού καταστήματος, ώστε να διασφαλίζεται το ίδιο επίπεδο πληροφόρησης ανεξαρτήτως του τρόπου πραγματοποίησης της αγοράς.

Με τις νέες αυτές διατάξεις, ο καταναλωτής θα μπορεί, πριν από την αγορά ενός προϊόντος, να γνωρίζει εάν αυτό συνοδεύεται από εμπορική εγγύηση ανθεκτικότητας, για πόσο χρονικό διάστημα θα παρέχονται ενημερώσεις λογισμικού, καθώς και κατά πόσο το προϊόν μπορεί να επισκευαστεί και υπό ποιες προϋποθέσεις.

Άρθρο 8 – Προσθήκη νέου άρθρου 17Α στον βασικό νόμο

Με το άρθρο αυτό εισάγεται για πρώτη φορά στον βασικό νόμο η εναρμονισμένη ανακοίνωση σχετικά με τη νόμιμη εγγύηση συμμόρφωσης και το εναρμονισμένο σήμα για την εμπορική εγγύηση ανθεκτικότητας.

Οι σχετικές διατάξεις εξειδικεύονται/συμπληρώνονται μέσω του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2025/1960, ο οποίος καθορίζει το περιεχόμενο, τον σχεδιασμό και τον τρόπο χρήσης

της εναρμονισμένης ανακοίνωσης και του εναρμονισμένου σήματος, διασφαλίζοντας την ομοιόμορφη εφαρμογή τους σε όλα τα κράτη μέλη.

Άρθρο 9 – Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου

Με το άρθρο αυτό επικαιροποιούνται οι πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται πριν από τη σύναψη εξ αποστάσεως συμβάσεων με ηλεκτρονικά μέσα, ώστε να περιλαμβάνονται και οι νέες απαιτήσεις ενημέρωσης που εισάγει το παρόν νομοσχέδιο.

Άρθρο 10 – Τροποποίηση του Παραρτήματος Ι του βασικού νόμου

Το άρθρο αυτό αποτελεί μία από τις σημαντικότερες τροποποιήσεις του νομοσχεδίου, καθώς διευρύνει τον κατάλογο των εμπορικών πρακτικών που θεωρούνται αθέμιτες σε κάθε περίπτωση.

Στο πλαίσιο αυτό, εισάγονται νέες απαγορευμένες πρακτικές που αποσκοπούν κυρίως στην αντιμετώπιση του φαινομένου του «greenwashing» και στην ενίσχυση της διαφάνειας στην αγορά.

Ειδικότερα, απαγορεύονται, μεταξύ άλλων:

- η χρήση σημάτων βιωσιμότητας που δεν βασίζονται σε αναγνωρισμένα συστήματα πιστοποίησης ή δεν έχουν θεσπιστεί από δημόσιες Αρχές·
- η διατύπωση γενικών περιβαλλοντικών ισχυρισμών χωρίς επαρκή τεκμηρίωση·
- η προβολή περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών που αφορούν μόνο μέρος ενός προϊόντος ή μιας δραστηριότητας ως χαρακτηριστικών ολόκληρου του προϊόντος ή της επιχείρησης·
- οι ισχυρισμοί περί ουδέτερου ή θετικού περιβαλλοντικού αποτυπώματος που βασίζονται αποκλειστικά σε μηχανισμούς αντιστάθμισης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου*·
- η παρουσίαση στοιχείων που επιβάλλονται ήδη από τη νομοθεσία ως ιδιαίτερο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα ενός προϊόντος·
- η παρακράτηση πληροφοριών σχετικά με επιπτώσεις ενημερώσεων λογισμικού στη λειτουργία προϊόντων με ψηφιακά στοιχεία·
- ψευδείς ισχυρισμοί σχετικά με την ανθεκτικότητα ή τη δυνατότητα επισκευής προϊόντων·
- καθώς και πρακτικές που οδηγούν τους καταναλωτές σε πρόωρη αντικατάσταση αναλώσιμων ή αποκρύπτουν πληροφορίες σχετικά με τη χρήση ανταλλακτικών και εξαρτημάτων.

* αντιστάθμιση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, σύμφωνα με τους οποίους ένα προϊόν, είτε αγαθό είτε υπηρεσία, έχει ουδέτερο, μειωμένο ή θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον όσον αφορά τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, ο οποίος όμως δε βασίζεται στις πραγματικές επιπτώσεις του κύκλου ζωής του εν λόγω προϊόντος αλλά σε ζητήματα εκτός της αξιακής του αλυσίδας. Οι εν λόγω ισχυρισμοί θα πρέπει να απαγορεύονται σε κάθε περίπτωση καθώς παραπλανούν τους καταναλωτές, κάνοντάς τους να πιστέψουν ότι οι εν λόγω ισχυρισμοί αφορούν το ίδιο το προϊόν ή την προμήθεια και την παραγωγή του, ή διότι δίνουν την εσφαλμένη εντύπωση στους καταναλωτές ότι η κατανάλωση του εν λόγω προϊόντος δεν έχει περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Παραδείγματα τέτοιων ισχυρισμών είναι, «κλιματικά ουδέτερο», «πιστοποιημένα ουδέτερο σε CO₂», «με θετικό αντίκτυπο άνθρακα», «με μηδενικές καθαρές εκπομπές για το κλίμα», «με κλιματική αντιστάθμιση», «με μειωμένο κλιματικό αντίκτυπο» και «με μειωμένο αποτύπωμα CO₂». Τέτοιοι ισχυρισμοί θα πρέπει να επιτρέπονται μόνο όταν βασίζονται στις πραγματικές επιπτώσεις του κύκλου ζωής του εν λόγω προϊόντος, και να μη βασίζονται στην αντιστάθμιση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου εκτός της αξιακής αλυσίδας του προϊόντος, καθώς η πρώτη περίπτωση δεν είναι ισοδύναμη με τη δεύτερη. Η εν λόγω απαγόρευση δεν θα πρέπει να εμποδίζει τις εταιρείες να διαφημίζουν τις επενδύσεις τους σε περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες, συμπεριλαμβανομένων έργων πιστωτικών μορίων εκπομπών άνθρακα, εφόσον παρέχουν τις εν λόγω πληροφορίες κατά τρόπο που δεν είναι παραπλανητικός και που συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο ενωσιακό δίκαιο.

Άρθρο 11 - Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου.

Ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ κατά 27η Σεπτεμβρίου 2026

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

- EUR-Lex: Οδηγία (ΕΕ) 2024/825, Κανονισμός (ΕΕ) 2025/1960, Οδηγία 2005/29/ΕΚ, Οδηγία (ΕΕ) 2011/83 και Οδηγία (ΕΕ) 2019/771.
- Κατευθυντήριες γραμμές για την ερμηνεία και την εφαρμογή της οδηγίας 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά - Σελ. 72- 86

[https://eur-lex.europa.eu/legal content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021XC1229\(05\)](https://eur-lex.europa.eu/legal content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021XC1229(05))

- Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Κατευθυντήριες γραμμές για την Εναρμονισμένη Ανακοίνωση και το Εναρμονισμένο Σήμα:

The EU legal guarantee notice and GARAN label

Practical guidelines for sellers and producers on the EU harmonised notice on the legal guarantee of conformity and on the EU harmonised label for the commercial guarantee of durability –

Practical guidelines and High Resolution Vector files of the EU notice and label on product guarantees - European Commission

Questions & Answers (Ιούνιος 2026)

- Common understanding on old stock situations under Directive (EU) 2024/825 on Empowering Consumers for the Green Transition

Commission welcomes common understanding by national consumer protection authorities for fair and simple enforcement of green labelling rules

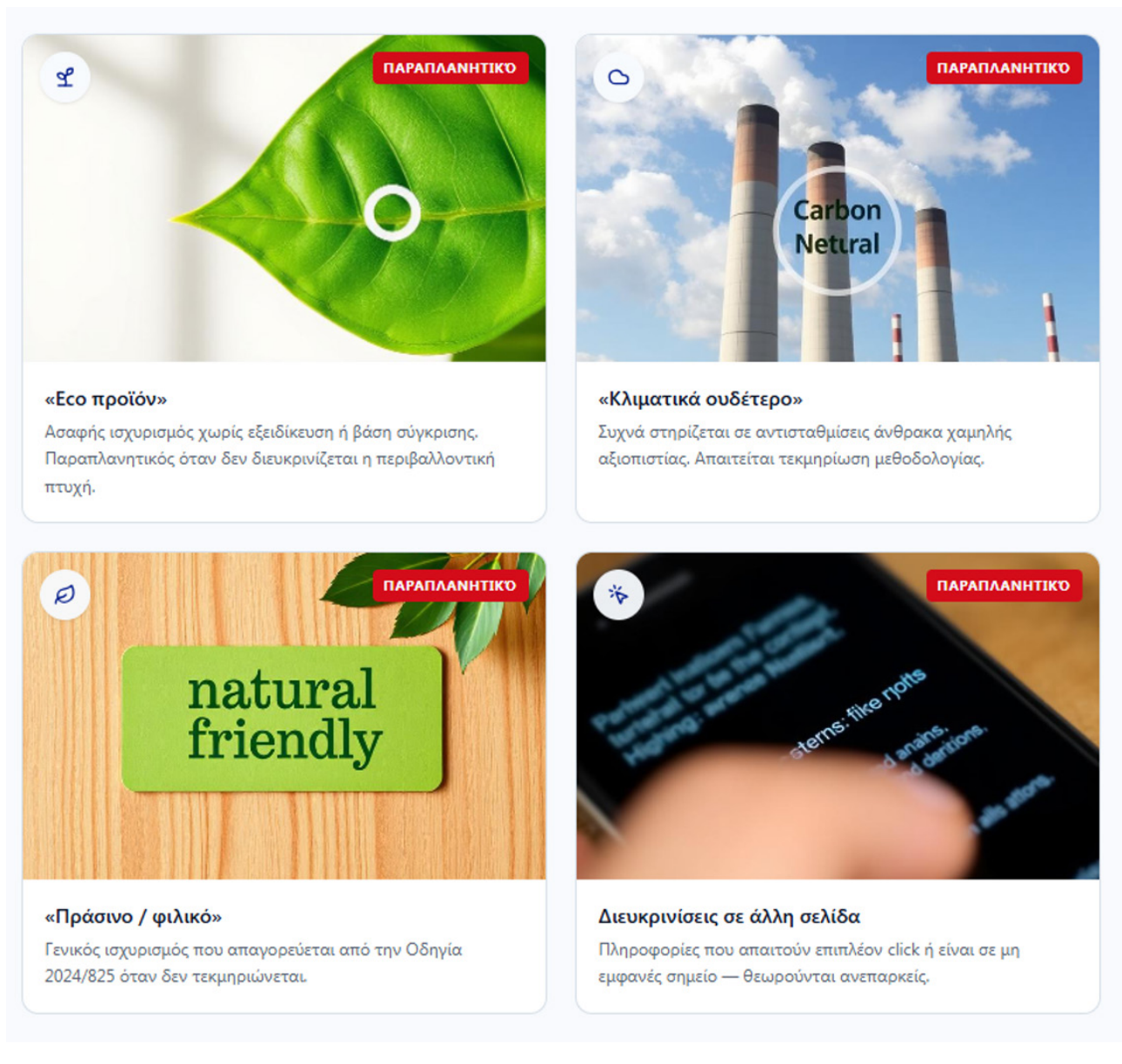
Common understanding on old stock situations under Directive (EU) 2024/825 on Empowering Consumers for the Green Transition

- European Commission Questions & Answers Brussels, 18 May 2026
(Συνοδευτικό έγγραφο)
- European Commission - Press release-Twenty-one European airlines agree to modify their practices regarding environmental claims following dialogue with the Commission and national consumer protection authorities, Brussels, 6 November 2025-

Αποποίηση ευθύνης

Ο παρών Οδηγός αποτελεί ενημερωτικό υλικό και δεν υποκαθιστά νομική συμβουλή ή το πρωτότυπο κείμενο των νομοθετημάτων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Εικόνα 1 - Παραδείγματα Περιβαλλοντικών Ισχυρισμών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΝΟΜΙΜΗ ΕΓΓΥΗΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Ο σχεδιασμός και το περιεχόμενο της εναρμονισμένης ανακοίνωσης που αναφέρεται στο άρθρο 1 έχουν ως εξής:

ΝΟΜΙΜΗ ΕΓΓΥΗΣΗ

Ελάχιστη νόμιμη εγγύηση δύο ετών για τα αγαθά που πωλούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι καταναλωτές μπορούν να ασκήσουν τα δικαιώματά τους βάσει της νόμιμης εγγύησης συμμόρφωσης, για παράδειγμα εάν τα αγαθά:

- ✔ δεν ανταποκρίνονται στην περιγραφή·
- ✔ δεν λειτουργούν όπως προβλέπεται.

Οι πωλητές ευθύνονται για κάθε έλλειψη συμμόρφωσης που υφίσταται κατά την παράδοση των αγαθών και καθίσταται εμφανής εντός της περιόδου της νόμιμης εγγύησης. Οι πωλητές σε τέτοιες περιπτώσεις υποχρεούνται να προσφέρουν:

- ✔ δωρεάν επισκευή ή δωρεάν αντικατάσταση·
- ✔ σε ορισμένες περιπτώσεις, μείωση του τιμήματος ή πλήρη επιστροφή του τιμήματος.

Ορισμένες χώρες έχουν πιο μακρά περίοδο νόμιμης εγγύησης. Για τα μεταχειρισμένα αγαθά μπορεί να προβλέπεται συντομότερη περίοδος, αλλά όχι μικρότερη του ενός έτους.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά σας σε μια ορισμένη χώρα, σαρώστε τον παρακάτω κωδικό QR ή ρωτήστε τον πωλητή.

europa.eu/youreurope/εγγυήσεις

Τι πρέπει να κάνετε εάν παραλάβετε μη συμμορφούμενα αγαθά:

- ❶ επικοινωνήστε με τον πωλητή το συντομότερο δυνατόν για να αναφέρετε το πρόβλημα·
- ❷ προσκομίστε παραστατικό αγοράς, όπως απόδειξη, τιμολόγιο ή αντίγραφο κίνησης τραπεζικού λογαριασμού.

GARAN ✔

Οι πωλητές και οι παραγωγοί μπορούν επίσης να προσφέρουν εμπορικές εγγυήσεις, οι οποίες ισχύουν ανεξάρτητα από τη νόμιμη εγγύηση. Για παράδειγμα, μπορεί να δείτε το σήμα GARAN, που δηλώνει **εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα** η οποία προσφέρεται από τον παραγωγό χωρίς πρόσθετο κόστος και καλύπτει ολόκληρο το αγαθό.

Εικόνα 2 - Παράρτημα Ι του Κανονισμού - Εναρμονισμένη Ανακοίνωση Έγχρωμο

ΝΟΜΙΜΗ ΕΓΓΥΗΣΗ

Ελάχιστη νόμιμη εγγύηση δύο ετών για τα αγαθά που πωλούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι καταναλωτές μπορούν να ασκήσουν τα δικαιώματά τους βάσει της νόμιμης εγγύησης συμμόρφωσης, για παράδειγμα εάν τα αγαθά:

- ✓ δεν ανταποκρίνονται στην περιγραφή·
- ✓ δεν λειτουργούν όπως προβλέπεται.

Οι πωλητές ευθύνονται για κάθε έλλειψη συμμόρφωσης που υφίσταται κατά την παράδοση των αγαθών και καθίσταται εμφανής εντός της περιόδου της νόμιμης εγγύησης. Οι πωλητές σε τέτοιες περιπτώσεις υποχρεούνται να προσφέρουν:

- ✓ δωρεάν επισκευή ή δωρεάν αντικατάσταση·
- ✓ σε ορισμένες περιπτώσεις, μείωση του τιμήματος ή πλήρη επιστροφή του τιμήματος.

Ορισμένες χώρες έχουν πιο μακρά περίοδο νόμιμης εγγύησης. Για τα μεταχειρισμένα αγαθά μπορεί να προβλέπεται συντομότερη περίοδος, αλλά όχι μικρότερη του ενός έτους.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά σας σε μια ορισμένη χώρα, σαρώστε τον παρακάτω κωδικό QR ή ρωτήστε τον πωλητή.

europa.eu/youreurope/εγγυήσεις

Τι πρέπει να κάνετε εάν παραλάβετε μη συμμορφούμενα αγαθά:

- 1 επικοινωνήστε με τον πωλητή το συντομότερο δυνατόν για να αναφέρετε το πρόβλημα·
- 2 προσκομίστε παραστατικό αγοράς, όπως απόδειξη, τιμολόγιο ή αντίγραφο κίνησης τραπεζικού λογαριασμού.

GARAN

Οι πωλητές και οι παραγωγοί μπορούν επίσης να προσφέρουν εμπορικές εγγυήσεις, οι οποίες ισχύουν ανεξάρτητα από τη νόμιμη εγγύηση. Για παράδειγμα, μπορεί να δείτε το σήμα GARAN, που δηλώνει **εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα** η οποία προσφέρεται από τον παραγωγό χωρίς πρόσθετο κόστος και καλύπτει ολόκληρο το αγαθό.

Σημειώσεις:

- (1) Κανένα από τα στοιχεία της εναρμονισμένης ανακοίνωσης δεν μπορεί να τροποποιηθεί.
- (2) Τα χρώματα αναφοράς της ανακοίνωσης είναι:

α. Μπλε: Pantone Reflex Blue C, CMYK: C: 100 % M: 80 % Y: 0 % K: 0 %, RGB: R: 0 % G: 51 % B: 153 % HEX: #003399

- β. Κίτρινο: Pantone Yellow C, CMYK: C:0 % M:0 % Y:100 % K:0 %, RGB: R: 255 % G: 237 % B: 0 % HEX: #FFED00
- γ. Μαύρο: Pantone Black 6 C, CMYK: Black, RGB: R: 0 % G: 0 % B: 0 % HEX: #000000
- δ. Λευκό: Pantone 000C, CMYK: White, RGB: R: 255 % G: 255 % B: 255 % HEX: #FFFFFF
- (3) Ο κωδικός QR οδηγεί στην ειδική γλωσσική ενότητα σχετικά με τη νόμιμη εγγύηση συμμόρφωσης στη διαδικτυακή πύλη «Η Ευρώπη σου». Ο κωδικός QR είναι σαρώσιμος υπό κανονικές συνθήκες φωτισμού με τη χρήση συνηθούς κινητής συσκευής.
- (4) Για τις συμβάσεις, πλην των εξ αποστάσεως συμβάσεων που συνάπτονται μέσω διαδικτυακής διεπαφής, η εναρμονισμένη ανακοίνωση είναι είτε εγχρωμή (CMYK) είτε ασπρόμαυρη. Το ελάχιστο μέγεθος της εναρμονισμένης ανακοίνωσης είναι A4, αλλά μπορεί να εκτυπωθεί σε μεγαλύτερες μορφές (A3, A2, A1).
- (5) Για τις εξ αποστάσεως συμβάσεις που συνάπτονται μέσω διαδικτυακής διεπαφής, η εναρμονισμένη ανακοίνωση σχετικά με τη νόμιμη εγγύηση συμμόρφωσης είναι έγχρωμη (RGB).

Εικόνα 4- Παράρτημα Ι του Κανονισμού - Εναρμονισμένη Ανακοίνωση - μαυρόασπρο 2

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΟ ΣΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΙΤΥΗΣΗ ΟΣΩΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ

Ο σχεδιασμός και το περιεχόμενο του εναρμονισμένου σήματος που αναφέρεται στο άρθρο 2 έχουν ως εξής:

Εικόνα 5 - Εναρμονισμένο Σήμα- Έγχρωμο - Μαυρόασπρο

- (1) Δεν είναι δυνατή η επεξεργασία των ακόλουθων στοιχείων:
- I) του τίτλου του σήματος
 - II) της οπτικής υπενθύμισης της ύπαρξης νόμιμης εγγύησης συμμόρφωσης
 - III) του κωδικού QR που οδηγεί στην ακόλουθη πύλη «Η Ευρώπη σου» <https://europa.eu/youreurope/commercial-guarantee-durability/index.htm>
 - IV) του ημερολογιακού συμβόλου που αντιπροσωπεύει τα «έτη»
 - V) της μετάφρασης της φράσης «εγγύηση παραγωγού σε έτη» σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Είναι δυνατή η επεξεργασία των ακόλουθων στοιχείων:
- VI) τα γράμματα «XX» αντικαθίστανται από την αντίστοιχη διάρκεια, σε έτη, της εμπορικής εγγύησης όσον αφορά την ανθεκτικότητα που προσφέρει ο παραγωγός
 - VII) οι λέξεις «εμπορική ονομασία /εμπορικό σήμα» αντικαθίστανται από το όνομα του παραγωγού που παρέχει την εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα
 - VIII) οι λέξεις «αναγνωριστικό μοντέλου» αντικαθίστανται από το αναγνωριστικό μοντέλου για το οποίο ο παραγωγός παρέχει την εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα.
- (2) Τα χρώματα αναφοράς του σήματος είναι:
- α) Μπλε: Pantone Reflex Blue C, CMYK: C:100 %, M:80 %, Y:0 %, K:0 %, RGB: R:0 %, G:51 %, B:153 %, HEX: #003399
 - β) Κίτρινο: Pantone Yellow C, CMYK: C:0 %, M:0 %, Y:100 %, K:0 %, RGB: R:255 %, G:237 %, B:0 %, HEX: #FFED00

Εικόνα 6 - Εναρμονισμένο Σήμα με σημειώσεις -1

- γ) Μαύρο: Pantone Black 6 C, CMYK: Black, RGB: R:0 %, G:0 %, B:0 %, HEX: #000000
- δ) Λευκό: Pantone 000C, CMYK: White, RGB: R:255 %, G:255 %, B:255 %, HEX: #FFFFFF
- (3) Για τις συμβάσεις, πλην των εξ αποστάσεως συμβάσεων που συνάπτονται μέσω διαδικτυακής διεπαφής, το ελάχιστο μέγεθος του σήματος είναι 95 x 100 mm. Για να τηρηθεί αυτό το ελάχιστο μέγεθος του σήματος, το μέγεθος της γραμματοσειράς για τις μεταφράσεις είναι 7 pt, το μέγεθος της γραμματοσειράς για τις λέξεις «εμπορική ονομασία / εμπορικό σήμα» και για το «αναγνωριστικό μοντέλου» είναι 9 pt και το μέγεθος της γραμματοσειράς για το «XX», τον αριθμό που αντιπροσωπεύει τη διάρκεια σε έτη, είναι 30 pt. Όταν το σήμα απεικονίζεται σε μεγαλύτερο μέγεθος, ολόκληρο το σήμα πρέπει να απεικονίζεται χωρίς παραμόρφωση, τροποποίηση ή διαχωρισμό των συστατικών του στοιχείων.
- (4) Για τις συμβάσεις, πλην των εξ αποστάσεως συμβάσεων που συνάπτονται μέσω διαδικτυακής διεπαφής, το εναρμονισμένο σήμα είναι είτε έγχρωμο είτε ασπρόμαυρο.
- (5) Για τις εξ αποστάσεως συμβάσεις που συνάπτονται μέσω διαδικτυακής διεπαφής, το εναρμονισμένο σήμα για με την εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα είναι έγχρωμο.
- (6) Η γραμματοσειρά, συμπεριλαμβανομένων των επεξεργασμένων πεδίων του σήματος, είναι η Inter (κανονική, ημιέντονη και έντονη γραφή).
- (7) Ο κωδικός QR είναι σαρώσιμος υπό κανονικές συνθήκες φωτισμού με τη χρήση συνήθους κινητής συσκευής.

Για τις εξ αποστάσεως συμβάσεις που συνάπτονται μέσω διαδικτυακής διεπαφής, το εναρμονισμένο σήμα για με την εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα μπορεί να εμφανίζεται με τη χρήση ένθετης απεικόνισης, όπως στο σχέδιο που ακολουθεί:

Σημειώσεις:

- (1) τα γράμματα «XX» αντικαθίστανται από την αντίστοιχη διάρκεια, σε έτη, της εμπορικής εγγύησης όσον αφορά την ανθεκτικότητα που προσφέρει ο παραγωγός.
- (2) Εάν χρησιμοποιείται ένθετη απεικόνιση, το εναρμονισμένο σήμα εμφανίζεται στο σύνολό του με την πρώτη επιλογή (κλικ) με το ποντίκι, την κύλιση του ποντικιού πάνω στην εικόνα, την πρώτη διεύρυνση σε οθόνη αφής.

Εικόνα 7 - Εναρμονισμένο Σήμα με σημειώσεις -2-συνέχεια

